

SITUAČNÍ
A VÝHLEDOVÁ
ZPRÁVA
VČELY

LISTOPAD
2013

Obsah

Úvod	3
Souhrn	3
Zásahy státu	3
Základní ukazatele výroby	5
Zahraniční trhy	14
Spotřeba a propagace včelařských produktů	18

Úvod

Chov včel patří k velmi významnému odvětví zemědělství. Pro optimální opylení entomofilních (hmyzosubných) rostlin je v ČR potřeba řádově stovky tisíc včelstev. V závěru roku 2012 bylo evidováno 540 705 včelstev, což v dlouhodobém dvacetiletém srovnání s rokem 1993 znamená zhruba třetinový pokles. Uvedenou

situaci ministerstvo ve spolupráci s ČSV, o. s. řeší a všestranně podporuje rozvoj tohoto oboru.

Celkový přínos chovu včel je udáván pro celou EU ve výši 22 miliard Euro, zatímco výnos z prodeje medu pouhých 153 milionů Euro.

Souhrn

V devadesátých letech 20. století došlo v ČR k významnému snížení stavů včelstev a počtu včelařů, způsobenému na rozdíl od okolních států důvody ekonomickými a nikoli zdravotními. Stav včelstev se podařilo díky ekonomické podpoře od státu i ES alespoň stabilizovat. Nejkritičtější byla situace v roce 2008, kdy počty včelstev, poklesly na 461 086 včelstev a to ve vazbě na celoevropský problém s onemocněním varroázou i ekonomickými podmínkami pro chov včel. Tuto situaci se podařilo, i díky ekonomické pomoci státu, vyrovnat a na konci roku 2012 stavy včelstev dosáhly 540 705 a došlo i k nárůstu počtu chovatelů včel na 48 132. Při tom se projevuje trend nárůstu počtu mladších chovatelů s počtem včelstev okolo 10.

V ČR se zatím výrazně neprojevil masové ztráty spojené s fenoménem CCD – hromadné úhny včelstev.

Díky vynikajícím klimatickým a snůškovým podmínkám se podařilo v roce 2011 dosáhnout nejlepšího výnosu medu za několik desítek let, 11 302 tun, tedy průměrného výnosu 19,99 kg na včelstvo. V roce 2012 byl průměr 13,56 kg na včelstvo a celkový výnos 7 332 tun medu

Spotřeba medu v ČR je téměř 0,7 kg na obyvatele a rok s mírně stoupající tendencí.

V posledních letech vzrostl dovoz medu ze zemí EU, často ve spotřebitelském balení.

Saldo zahraničního obchodu s včelím medem bylo dlouhodobě v roce 2013 záporné. Dovezeno bylo 1 945 tun při průměrné ceně 64,24 Kč/kg a vyvezeno 1 583 tun medu při průměrné ceně 68,33 Kč/kg. Vzhledem k snůškově dobrému roku 2011 a průměrnému roku 2013 to lze přisuzovat hlavně většímu zájmu obyvatel o kvalitní produkty kupované přímo u chovatelů – a to jak formou prodeje „ze dvora“, tak na různých farmářských trzích. V neposlední řadě i tím, že novela veterinárního zákona umožnila dodávat med určený k přímé spotřebě i do obchodní sítě v rámci kraje, kde má včelař bydliště, případně stanoviště včelstev. Podobný vliv může mít i dovoz baleného medu nadnárodními obchodními řetězci, kteří celoevropsky dodávají na trh med od svých osvědčených velkých dodavatelů. Největšími dovozci do ČR byla Ukrajina - 519 tun, ČLR - 366 tun a SRN - 210 tun. Největšími odběrateli českého medu bylo Slovensko – 505 tun, Rumunsko - 348 tun a Německo - 306 tun medu. Celková bilance dovozu a vývozu medu je s téměř 17 miliony Kč záporná.

Trh medu v ES se vyznačuje trvalým deficitem nabídky medu z domácí produkce. Soběstačnost ES je pod 50,0 %. Tyto trendy se patrně ani v roce 2013 a letech následujících příliš nezmění.

Zásahy státu

1. Celní opatření
2. Podpůrná opatření pro rok 2011
3. Legislativa k sektoru včely

1. Celní opatření

Celní sazby EU pro rok 2013

Kód položky	Název	Smluvní %
4090000	Přírodní med	17,3
15219091	Včelí vosk a jiné hmyzí vosky, též rafinované nebo barvené	bez
15219099	Včelí vosk a jiné hmyzí vosky též rafinované nebo barvené	bez

2. Podpůrná opatření pro rok 2013

2.1. Podpůrná opatření z prostředků ČR

Dotačními programy stát přispívá k udržování výrobního potenciálu zemědělství a jeho podílu na rozvoji venkova. Mezi podporované programy výhradně z národních zdrojů patří i podpora včelařství.

- Na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, je poskytována I.D. Podpora

včelařství, v roce 2013 je výše dotace stanovena do 180 Kč na zazimované včelstvo. Pro rok 2012 byl příspěvek na jedno zazimované včelstvo ve výši 133 Kč.

- Včelařství je podporováno i prostřednictvím státní dotační politiky vůči nestátním neziskovým organizacím. Českému svazu včelařů jako občanskému sdružení jsou poskytovány finanční prostředky podle „Zásad vlády pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním a neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy“, které jsou přílohou k usnesení vlády č. 92 ze dne 1. února 2010. Dotace ze státního rozpočtu v roce 2013 činí 20 mil. Kč.
- Podpora formou dotace na udržování a využívání genetických zdrojů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a prováděcích zásad ministerstva zemědělství ve výši cca 400 tisíc Kč je určena chovatelům včelích matek, udržujících a zlepšujících genetické zdroje včely medonosné kraňské.

2.2. Podpůrná opatření ze společných prostředků ES a ČR

V roce 2004 bylo vydáno nařízení Rady (ES) č. 797/2004 o opatřeních ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh. Toto nařízení bylo dále upřesněno prováděcím předpisem, nařízením Komise (ES) č. 917/2004.

Nařízení stanovují pět základních opatření, kterými lze podpořit chov včel v jednotlivých členských zemích ES. Jedná se o opatření:

- **Technická pomoc** slouží ke zvýšení účinnosti produkce medu a jeho uvádění na trh prostřednictvím použití lepších postupů. Kurzy a další vzdělávací akce určené pro včelaře a vedoucí seskupení či družstev se především týkají oblastí jako je chov a prevence nemocí, podmínky výběru a přípravy pro trh, přeprava a marketing. Od roku 2010 je možno přispět i na 4 nové úly pro začínající včelaře.
- **Boj proti varroáze** má za cíl snížení výdajů spojených s léčbou včelstev nebo pokrytí části těchto výdajů. Pokud není toto parazitární onemocnění léčeno, způsobuje snížení výnosů a úhyn včelstev. Oslabení včelstev varroázou je jedním z důvodů objevení se přidružených onemocnění. Varroázu nelze zcela vymýtit a léčba včelstev povolenými přípravky je jediným prostředkem jak se vyhnout následkům tohoto onemocnění.
- **Racionalizace kočování včelstev** má za cíl řídit pohyby včelstev na území Společenství, jakož i uspořádání disponibilních stanovišť se silnou koncentrací včelařů během snůškového období. K racionalizaci kočování může mezi dalšími opatřeními přispět soupis podmínek pro kočování, investic do zařízení a vypracování map zdrojů snůšek.
- Cílem **podpurných opatření týkajících se rozborů medu** je zlepšit kvalitu medu uváděného na trh. Financování rozborů fyzikálních a chemických vlastností medu dle botanického původu umožní včelaři získat přesnou znalost o kvalitě medu a rovněž dosáhnout lepšího zhodnocení svého produktu na trhu.
- **Obnova včelstev** umožňuje díky financování činností na podporu chovu včelích matek nebo na nákup včel kompenzovat ztráty včel a tedy produkci. Od roku 2007/2008 je možno

v rámci tohoto titulu přispět i na nákup nových úlů v případě úhynu na nakažlivá onemocnění včel, potvrzená orgány státní veterinární správy.

- **Aplikovaný výzkum** v oblasti zlepšení kvality medu a rozšíření jeho výsledků může ve svém důsledku přispět ke zvýšení příjmů producentů. V ČR není tento dotační titul součástí Programu rozvoje včelařství, je však zabezpečován a realizován.

Jednotlivé členské státy ES, většinou jejich ministerstva zemědělství, zpracovávají každé tři roky programy, směřující k využití těchto opatření. V ČR tento program zpracovalo Ministerstvo zemědělství ČR ve spolupráci s Českým svazem včelařů, o. s. Program byl předložen ke schválení Komisi (ES) a po jejím souhlasném stanovisku se stal podkladem pro zpracování příslušného transformačního nařízení vlády ČR č. 197/2005 Sb., a pro období 2010 – 2013 bylo toto nařízení novelizováno nařízením vlády ČR č. 373/2010 Sb. Od roku 2008 ČSV, o. s., včetně jeho jednotlivých organizačních složek, čerpá dotace ve výši 100 %.

Požadavky přesahovaly disponibilní částky a bylo třeba vyplácené částky u některých opatření krátit.

Stejný výsledek lze podle předběžných údajů očekávat i v roce 2013. Velkou zásluhu na tom má mimo jiné i to, že u podpor investic – tedy opatření „technická pomoc“ a „racionalizace kočování včelstev“ byla snížena minimální potřebná investovaná částka na 20 000 Kč. To umožnilo využití této dotace i chovatelům včel s menším počtem včelstev.

Na počátku roku 2013 podávaly jednotlivé členské státy ES zprávy o plnění a využití obou výše uvedených nařízení Rady (ES) a Komise (ES) a nové programy. Český program byl schválen a stal se podkladem pro nařízení vlády č. 251/2013 Sb., kterým bylo původní nařízení novelizováno.

OPATŘENÍ	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
technická pomoc	1 939	7 040	10 862	24 167	26 792	24 030	34 460	29 523
boj proti varroáze	4 882	9 267	10 522	13 816	10 198	11 448	11 112	15 949
racionalizace kočování	1 480	3 108	4 287	7 844	10 765	11 503	4 938	4 478
rozborů medu	113	324	550	505	471	503	1 837	937
obnova včelstev	4 734	5 778	6 213	8 526	8 705	8 903	8 771	8 145
celkové čerpání v Kč	13 148	25 518	32 434	54 859	56 931	56 387	61 231	66 420
možnost čerpání v Kč	30 480	38 600	45 720	54 860	56 962	56 389	62 653	66 421
čerpání v %	43	66	71	100	100	100	98	100

Jak je vidět z tabulky celkového čerpání dotací, MZe systematicky rozšiřuje podporu tohoto zemědělského odvětví a kofinancuje nemalé zdroje na rozvoj včelařství.

3. LEGISLATIVA SEKTORU CHOVU VČEL

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů (rostlinolékařský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 356/2003 Sb., o chemických látkách a chemických přípravcích a o změně některých zákonů ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 115/2000 Sb., o poskytování náhrad škod způsobených vybranými zvláště chráněnými živočichy, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 256/2000 Sb., o Státním zemědělském intervenčním fondu a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 378/2007 Sb., o léčivech a o změně některých souvisejících zákonů ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 76/2003 Sb., kterou se stanoví požadavky pro přírodní sladidla, med, cukrovinky, kakaový prášek a směsi kaka a s cukrem, čokoládu a čokoládové bonbony, ve znění vyhlášky č. 43/2005 Sb.
- Vyhláška č. 289/2007 Sb., o veterinárních a hygienických požadavcích na živočišné produkty, které nejsou upraveny přímo použitelnými předpisy ES, ve znění vyhlášky č. 61/2009 Sb.
- Vyhláška č. 344/2008 Sb., o používání, předepisování a výdeji léčivých přípravků při poskytování veterinární péče, ve znění vyhlášky č. 143/2011 Sb.
- Vyhláška č. 448/2006 Sb., o provedení některých ustanovení plemenářského zákona, ve znění vyhlášky č. 57/2011 Sb.
- Vyhláška č. 447/2006 Sb., o genetických zdrojích
- Vyhláška č. 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrm, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 16/2006 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o ekologickém zemědělství.
- Vyhláška č. 136/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti označování zvířat a jejich evidence a evidence hospodářství a osob stanovených plemenářským zákonem, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 327/2004 Sb., o ochraně včel, zvěře, vodních organismů a dalších necílových organismů při použití přípravků na ochranu rostlin.
- Vyhláška č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin, ve znění pozdějších předpisů.
- Vyhláška č. 299/2003 Sb., o opatřeních pro předcházení a zdolávání nákaz a nemocí přenosných ze zvířat na člověka, ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 197/2005 Sb., o stanovení podmínek poskytnutí dotace na provádění opatření ke zlepšení obecných podmínek pro produkci včelařských produktů a jejich uvádění na trh, ve znění nařízení vlády č. 373/2010 Sb., 173/2011 Sb. a 251/2013 Sb.

Správní předpisy (pravidla k podporám)

- Zásady vlády č. 92 pro poskytování dotací ze státního rozpočtu České republiky nestátním neziskovým organizacím ústředními orgány státní správy, které jsou přílohou k usnesení vlády ze dne 1. února 2010.
- Zásady Ministerstva zemědělství, kterými se stanovují podmínky pro poskytování a čerpání finančních podpor formou dotací na udržování a využívání genetických zdrojů pro zemědělství v platném znění.
- Zásady Ministerstva zemědělství, kterými se stanovují podmínky pro poskytování finančních podpor formou dotací na základě podpůrných programů podle zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství v platném znění.
- Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

Základní ukazatele výroby

Vývoj počtu včelařů a včelstev

Rok	Počet včelařů	Počet včelstev
1993	73 401	685 321
1994	70 534	630 026
1995	65 805	622 336
1996	61 428	537 136
1997	58 647	510 363
1998	57 280	542 161
1999	57 622	564 981
2000	55 245	534 814
2001	53 315	537 226
2002	52 768	517 743
2003	50 940	477 743
2004	50 109	556 853
2005	49 824	551 681
2006	48 678	525 560
2007	47 966	520 084
2008	45 604	461 086
2009	46 033	497 946
2010	46 573	528 186
2011	48 057	565 419
2012	48 132	540 705

Od roku 1993 trval pokles stavů včelstev až do roku 1997. Základní příčinou poklesu počtu včelstev ČR byla nízká ekonomická rentabilita. Teprve v roce 1998 se podařilo zastavit pokles stavů včelstev a došlo i k nárůstu. Nárůst však byl hlavně způsoben kategorií chovatelů nad 30 včelstev, kde se od roku 1996 do roku 1999 zvýšil počet chovaných včelstev o 28 673, tj. o 31 %. Ostatní chovatelé se vrátili přibližně na úroveň roku 1996.

Po roce 1999 došlo opět k poklesu stavů včelstev až na konečných 477 743 v roce 2003, způsobenému nevhodnými klimatickými podmínkami pro chov včel. Díky dotaci na obnovení včelstev se podařilo stavy navýšit o téměř 80 tisíc na 556 853 v roce 2004. Situace byla stabilizována v roce 2005. V roce 2006 došlo opět k poklesu o 26 121 včelstev. Tato situace byla způsobena výrazným poklesem výkupních cen medu. Pouze díky dotacím podle titulu I.D, umožněním přímého prodeje medu „ze dvora“ podle veterinárního zákona a dotacemi podle nařízení vlády č. 197/2005 Sb., nebyl pokles větší. Počty včelstev se podařilo zachovat i v roce 2007. Ovšem v zimním období 2007/2008 byla ČR stejně jako ostatní střeoevropské státy postižena masivním úhynem včelstev, způsobenou vhodnými klimatickými podmínkami pro přemnožení roztoče *Varroa destructor*. Stav se snížily pod úroveň roku 2003 – dosáhly celkem počtu 461 086. Vzniklá situace vedla k vyhlášení mimořádné podpory na obnovu včelstev za včelstva uhynulá. Tato opatření se velmi osvědčila, v roce 2010 bylo dosaženo stavu 528 186 včelstev a v roce 2011 dokonce 565 419 včelstev, tedy nejvíce od roku 1995. Díky nepříznivému klimatickému vývoji na přelomu let 2011/2012 stavy mírně poklesly na 540 705 včelstev.

Současný stav včelstev je stále pod doporučenou optimální hranicí pro opylení entomofilních rostlin. Proto i v roce 2012 byla snaha počet včelstev zvýšit. Jak je z následujících tabulek patrné, dochází k postupné koncentraci chovu včel u větších chovatelů, z nichž v roce 2012 bylo 110 chovatelů chovajících 28 073 včelstev možno označit za profesionální chovatele podle pravidel ES.

Dalším faktorem, který ovlivňuje chov včel, jsou klimatické podmínky ovlivňující i skladbu zdrojů snůšky. Zde se nepříznivě projevuje výraznější sklon k pěstování velkých ploch monokultur, zvláště olejin.

Přehled počtu včelstev a včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií

	Včelaři		Včelstva	
	2007	2008	2007	2008
1–5 včelstev	17 929	19 423	63 593	65 225
6–10 včelstev	14 228	12 750	109 687	96 159
11–15 včelstev	6 040	4 972	77 531	64 243
16–30 včelstev	5 994	5 140	128 619	109 316
31–100 včelstev	2 349	2 050	99 308	87 600
101–150 včelstev	93	83	11 629	10 329
Nad 150 včelstev	90	83	20 521	19 519
Celkem	46 723	44 501	510 888	452 391

Přehled počtu včelstev a včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií

	Včelaři		Včelstva	
	2009	2010	2009	2010
1–5 včelstev	17 973	17 179	61 534	60 422
6–10 včelstev	13 257	13 622	101 498	104 917
11–15 včelstev	5 459	5 760	70 144	72 938
16–30 včelstev	5 503	6 001	19 044	128 897
31–100 včelstev	2 348	2 616	100 821	111 453
101–150 včelstev	87	105	10 651	13 075
Nad 150 včelstev	141	100	23 694	25 625
Celkem	44 768	45 293	487 386	517 327

Přehled počtu včelstev a včelařů organizovaných v ČSV podle kategorií

	Včelaři		Včelstva	
	2011	2012	2011	2012
1–5 včelstev	17 047	18 531	60 519	64 996
6–10 včelstev	14 041	13 864	108 314	106 640
11–15 včelstev	6 042	5 595	77 362	72 294
16–30 včelstev	6 468	6 030	139 162	130 344
31–100 včelstev	2 894	2 644	124 214	113 517
101–150 včelstev	111	103	13 672	12 269
Nad 150 včelstev	120	110	29 721	28 073
Celkem	46 723	46 877	552 964	528 123

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2007

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přísunů včelstev celkem	Přísunů k plodinám	Přísunů do lesů
Praha	683	18	18	0
Středočeský	12 595	5 376	3 959	1 417
Jihočeský	12 753	3 456	1 962	1 494
Plzeňský	10 417	4 202	2 211	1 991
Karlovarský	3 064	196	127	69
Ústecký	4 112	1 863	1 665	198
Liberecký	3 107	533	342	191
Královéhradecký	6 500	3 710	2 463	1 247
Pardubický	8 563	3 093	2 039	1 054
Vysočina	9 805	3 465	2 449	1 016
Jihomoravský	16 774	15 352	9 512	5 840
Zlínský	6 746	2 973	2 189	784
Olomoucký	8 930	4 045	2 239	1 806
Moravskoslezský	13 270	5 150	2 509	2 641
Celkem	117 319	53 432	33 684	19 748

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2008

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přísunů včelstev celkem	Přísunů k plodinám	Přísunů do lesů
Praha	769	10	5	5
Středočeský	12 970	4 969	3 628	1 341
Jihočeský	9 273	1 821	1 201	620
Plzeňský	8 085	2 620	1 390	1 230
Karlovarský	3 022	92	40	52
Ústecký	4 077	2 094	1 461	633
Liberecký	3 192	375	236	139
Královéhradecký	6 839	2 943	2 138	805
Pardubický	7 924	2 788	1 991	797
Vysočina	9 728	2 649	1 734	915
Jihomoravský	13 518	7 442	5 074	2 368
Zlínský	4 954	2 134	1 434	700
Olomoucký	8 207	3 688	2 217	1 471
Moravskoslezský	9 367	3 349	1 765	1 584
Celkem	101 925	36 974	23 314	12 660

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2009

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přísunů včelstev celkem	Přísunů k plodinám	Přísunů do lesů
Praha	609	26	14	12
Středočeský	12 962	6 178	4 979	1 199
Jihočeský	10 657	2 597	1 680	917
Plzeňský	9 766	2 793	1 561	1 232
Karlovarský	1 033	92	72	20
Ústecký	4 501	4 175	2 503	1 672
Liberecký	2 287	413	225	188
Královéhradecký	7 055	3 120	2 230	890
Pardubický	7 539	2 677	1 686	991
Vysočina	9 064	2 771	1 828	943
Jihomoravský	15 593	13 746	9 233	4 513
Zlínský	6 463	2 363	1 516	847
Olomoucký	8 320	3 279	2 018	1 261
Moravskoslezský	12 413	4 143	2 356	1 787
Celkem	108 262	48 373	31 901	16 472

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přísun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2010

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přísunů včelstev celkem	Přísunů k plodinám	Přísunů do lesů
Praha	748	36	0	36
Středočeský	12 018	5 291	4 232	1 059
Jihočeský	12 725	3 281	2 087	1 194
Plzeňský	8 520	2 112	1 413	699
Karlovarský	1 708	223	123	100
Ústecký	2 780	1 161	1 094	67
Liberecký	2 978	765	554	211
Královéhradecký	6 306	1 695	1 191	504
Pardubický	5 913	1 560	1 128	432
Vysočina	5 399	1 236	682	554
Jihomoravský	15 674	13 716	8 335	5 381
Zlínský	5 381	241	105	136
Olomoucký	6 787	3 064	1 847	1 217
Moravskoslezský	9 353	4 308	2 393	1 915
Celkem	96 290	38 689	25 184	13 505

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přisun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2011

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přisunů včelstev celkem	Přisunů k plodinám	Přisunů do lesů
Praha	748	36	0	36
Středočeský	12 018	5 291	4 232	1 059
Jihočeský	12 725	3 281	2 087	1 194
Plzeňský	8 520	2 112	1 413	699
Karlovarský	1 708	223	123	100
Ústecký	2 780	1 161	1 094	67
Liberecký	2 978	765	554	211
Královéhradecký	6 306	1 695	1 191	504
Pardubický	5 913	1 560	1 128	432
Vysočina	5 399	1 236	682	554
Jihomoravský	15 674	13 716	8 335	5 381
Zlínský	5 381	241	105	136
Olomoucký	6 787	3 064	1 847	1 217
Moravskoslezský	9 353	4 308	2 393	1 915
Celkem	96 290	38 689	25 184	13 505

Počty matek, odchovaných mimo šlechtitelské chovy, přisun včelstev k plodinám a do lesů podle krajů v roce 2012

KRAJ	MATEK mimo vyšší chovy	Přisunů včelstev celkem	Přisunů k plodinám	Přisunů do lesů
Praha	584	0	0	0
Středočeský	10 925	3 150	2 460	690
Jihočeský	10 567	1 993	1 190	803
Plzeňský	8 348	2 430	1 234	1 196
Karlovarský	2 495	341	316	25
Ústecký	4 934	3 178	2 751	427
Liberecký	2 608	364	254	110
Královéhradecký	5 414	1 137	784	353
Pardubický	6 500	1 482	822	660
Vysočina	8 407	1 323	807	516
Jihomoravský	17 126	14 155	9 936	4 219
Zlínský	4 324	232	167	65
Olomoucký	6 927	2 846	1 799	1 047
Moravskoslezský	13 049	2 811	1 559	1 252
Celkem	102 208	35 442	24 079	11 363

Na území České republiky působilo v chovatelské sezoně roku 2013 zhruba 48 aktivních šlechtitelských a 73 registrovaných chovů, rozchovávajících výhradně včelu kraňskou, *Apis Mellifera Carnica*. Činnost těchto chovů koordinuje Český svaz včelařů, o. s. jako chovatelské sdružení pro včelu kraňskou. Úroveň chovatelské práce v ČR je na vysoké světové úrovni. Přes podporu státu na nákup matek je však obměna matek a náhrada za uhynulá včelstva dosud nedostatečná. Ani v uplynulém období se situace nezměnila. Tyto chovy dodaly chovatelům včel v roce 2011 celkem 44 044 matek a v roce 2012 celkem 40 795 matek.

Jedním z faktorů, který nepříznivě ovlivňuje české včelařství, je relativně nízká spotřeba včelích produktů, zvláště medu. V ČR se spotřeba medu pohybuje mezi 0,5–0,8 kg na obyvatele za rok. Produkce medu se přes kolísající počty včelstev nadále pohybuje okolo hodnoty 7 000 tun ročně, s výjimkou roku 2011, kdy přesáhla 11 tisíc tun.

Příčinou jsou mimo jiné vhodné klimatické podmínky v období snůšky a zejména změny ve složení osevních ploch kulturních rostlin s výrazným nárůstem pěstování olejin.

5. VÝROBA A SPOTŘEBA MEDU

Vývoj produkce medu a vosku

Rok	Počet včelstev	Průměrný výnos kg/včelstvo		Celkový výnos (tuny)	
		Med	Vosk	Med	Vosk
1993	685 321	11,11	0,24	7 616,6	167,6
1994	630 026	12,30	0,24	7 750,0	152,3
1995	622 336	11,68	0,26	7 266,8	161,1
1996	537 136	9,91	0,29	5 321,6	156,4

Rok	Počet včelstev	Průměrný výnos kg/včelstvo		Celkový výnos (tuny)	
		Med	Vosk	Med	Vosk
1997	510 363	9,00	0,27	4532,0	119,0
1998	542 161	13,80	0,23	7500,0	125,0
1999	564 981	13,00	0,28	7318,0	159,0
2000	534 814	13,89	0,27	7500,0	150,0
2001	537 266	11,63	0,34	6300,0	186,0
2002	517 743	10,94	0,37	5883,1	186,6
2003	477 743	13,19	0,43	6303,2	284,9
2004	556 853	13,90	0,43	7738,0	238,1
2005	551 681	15,17	0,47	8371,0	257,0
2006	525 560	17,22	0,50	9051,0	262,4
2007	520 084	16,28	0,53	8466,3	274,4
2008	461 086	13,18	0,51	6078,1	235,2
2009	497 946	13,84	0,48	6891,6	236,3
2010	528 186	14,11	0,45	7454,6	239,7
2011	569 419	19,99	0,54	11301,6	302,7
2012	540 705	13,56	0,51	7331,9	275,7

Výroba a spotřeba medu v ČR

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Počáteční zásoba	500	838	735	1 860	2 971	1 804	347	12	1 451	4 260
Výroba	6 303	7 738	8 371	9 081	8 466	6 078	6 891	7 455	11 302	7 332
Dovoz	1 757	1 134	1 580	2 390	1 724	2 060	1 825	2 172	1 777	1 946
Nabídka celkem	8 560	9 710	10 686	13 331	13 160	9 931	9 063	9 639	14 530	13 538
Spotřeba	5 698	6 000	6 000	7 000	7 000	7 000	7 000	7 000	8 000	8 000
Vývoz	2 024	2 975	2 826	3 360	4 357	2 595	2 051	1 188	2 270	1 583
Konečná zásoba	838	735	1 860	2 971	1 804	347	12	1 451	4 260	3 953

Spotřeba medu

Spotřeba medu má z dlouhodobého hlediska setrvalý stav. Tento stav není pozitivní ani z pohledu včelařů ani z pohledu konečného spotřebitele, který nevyužívá všechny pozitivní účinky tohoto

jedinečného přírodního produktu. Snahou je zvýšení spotřeby medu, a to kromě tradičního balení medu i větším výběrem výrobků, které obsahují med, jako jsou např. směsi ovoce s medem, masné výrobky (šunky, paštiky), pekárenské výrobky (perníčky a jiné pečivo) a různé druhy medoviny.

Spotřeba medu (kg/obyvatel/rok)

1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
0,4	0,6	0,6	0,6	0,5	0,5	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,8	0,8

Velmi důležitá je pro chovatele včel i spotřebitelská cena medu, která se postupně zvyšuje až na 152,04 Kč za kilogram medu v září roku 2013. Díky tomuto vývoji se zvyšuje ekonomika chovu včel i zájem o včelaření a to jak rekreační, tak komerční.

Měsíc	2010	2011	2012	2013
leden		129,71 Kč	134,32 Kč	143,81 Kč
únor		128,94 Kč	133,12 Kč	145,48 Kč
březen	125,35 Kč	128,20 Kč	134,57 Kč	143,90 Kč
duben	126,63 Kč	129,31 Kč	132,67 Kč	148,85 Kč
květen	126,11 Kč	130,27 Kč	137,34 Kč	151,08 Kč
červen	127,53 Kč	131,59 Kč	135,55 Kč	150,48 Kč
červenec	130,58 Kč	131,60 Kč	138,09 Kč	151,20 Kč
srpen	128,05 Kč	132,38 Kč	138,12 Kč	152,09 Kč
září	129,58 Kč	133,58 Kč	141,58 Kč	152,04 Kč
říjen	130,36 Kč	134,91 Kč	140,58 Kč	
listopad	128,63 Kč	133,36 Kč	142,01 Kč	
prosinec	129,73 Kč	134,19 Kč	143,07 Kč	

Zahraniční obchod se včelím medem a včelím voskem

S narůstajícím dovozem, zvláště velmi levných medů, u kterých kvalita odpovídá dovozní ceně, může dojít k ohrožení tuzemského chovu včel zavlečením různých nebezpečných nákaz.

Vývoz přírodního medu (0409) a včelího vosku (1521 9091, 99) v tunách

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Med přírodní	277	989	1 169	2 271	1 793	1 867	2 024	2 975	2 826	3 338	4 357	2 595	2 051	1 188	2 270	1 583
Včelí vosk	29	28	17	20	4	0,5	0,8	0	6,3	0,2	0,11	0	0	0	0	0

Dovoz přírodního medu (0409) a včelího vosku (1521 9091, 99) v tunách

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Med přírodní	750	614	686	660	1 073	1 144	1 757	1 134	1 580	2 392	1 724	2 060	1 825	2 172	1 777	1 946
Včelí vosk	52	30	23	16	11	15	29	0,08	1	4	0,03	0	0	0	0	0

Saldo zahraničního obchodu s medem v tunách

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Vývoz	277	989	1 169	2 271	1 793	1 867	2 024	2 975	2 826	2 995	4 357	2 595	2 051	1 188	2 270	1 583
Dovoz	750	614	686	660	1 073	1 144	1 757	1 134	1 580	2 392	1 723	2 050	1 825	2 172	1 777	1 946
Saldo	-473	375	483	1 611	720	723	267	1 841	1 246	603	2 634	545	226	-984	493	-363

Zahraniční obchod s medem podle zemí – bilance v peněžním vyjádření

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK(tis.)
2010	04090000	Přírodní med	DE	Německo	-22 303
2010	04090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	-16 973
2010	04090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-13 276
2010	04090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-10 927
2010	04090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-8 601
2010	04090000	Přírodní med	CL	Chile	-8 589
2010	04090000	Přírodní med	CN	Čína	-7 906
2010	04090000	Přírodní med	GB	Spojené království	-7 245
2010	04090000	Přírodní med	AR	Argentina	-5 605
2010	04090000	Přírodní med	IN	Indie	-5 049
2010	04090000	Přírodní med	BR	Brazílie	-4 707
2010	04090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	-2 269
2010	04090000	Přírodní med	AT	Rakousko	-1 879
2010	04090000	Přírodní med	IT	Itálie	-1 384
2010	04090000	Přírodní med	TZ	Tanzanie	-1 202
2010	04090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	-1 144
2010	04090000	Přírodní med	MX	Mexiko	-1 117
2010	04090000	Přírodní med	GR	Řecko	-396
2010	04090000	Přírodní med	FR	Francie	-335
2010	04090000	Přírodní med	BE	Belgie	-205
2010	04090000	Přírodní med	AL	Albánie	-5
2010	04090000	Přírodní med	KR	Korea	1
2010	04090000	Přírodní med	NL	Nizozemsko	20
2010	04090000	Přírodní med	HK	Hongkong	43
2010	04090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	53
2010	04090000	Přírodní med	LT	Litva	135
2010	04090000	Přírodní med	EE	Estonsko	165
2010	04090000	Přírodní med	DK	Dánsko	218
2010	04090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	1 062
2010	04090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	6 215

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK(tis.)
2010	04090000	Přírodní med	SE	Švédsko	6 910
2010	04090000	Přírodní med	PL	Polsko	8 656
2010	04090000	Přírodní med	SK	Slovensko	26 550
Součet:					-71 090
2011	04090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-18 979
2011	04090000	Přírodní med	CN	Čína	-15 073
2011	04090000	Přírodní med	BR	Brazílie	-11 130
2011	04090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-9 796
2011	04090000	Přírodní med	GB	Spojené království	-6 813
2011	04090000	Přírodní med	MD	Moldavsko	-3 739
2011	04090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-3 612
2011	04090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	-1 869
2011	04090000	Přírodní med	GR	Řecko	-1 735
2011	04090000	Přírodní med	MX	Mexiko	-1 548
2011	04090000	Přírodní med	AR	Argentina	-1 486
2011	04090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	-955
2011	04090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	-660
2011	04090000	Přírodní med	IT	Itálie	-192
2011	04090000	Přírodní med	AT	Rakousko	-96
2011	04090000	Přírodní med	HR	Chorvatsko	-91
2011	04090000	Přírodní med	FR	Francie	-67
2011	04090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	-57
2011	04090000	Přírodní med	BE	Belgie	-18
2011	04090000	Přírodní med	TR	Turecko	-2
2011	04090000	Přírodní med	US	Spojené státy	-1
2011	04090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	-1
2011	04090000	Přírodní med	KR	Korea	1
2011	04090000	Přírodní med	MT	Malta	16
2011	04090000	Přírodní med	HK	Hongkong	38
2011	04090000	Přírodní med	EE	Estonsko	125
2011	04090000	Přírodní med	LT	Litva	148
2011	04090000	Přírodní med	SE	Švédsko	7 672
2011	04090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	18 627
2011	04090000	Přírodní med	PL	Polsko	31 802
2011	04090000	Přírodní med	SK	Slovensko	37 866
2011	04090000	Přírodní med	DE	Německo	52 628
Součet:					71 003
2012	04090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	-27 638
2012	04090000	Přírodní med	CN	Čína	-14 292
2012	04090000	Přírodní med	MD	Moldavsko	-11 244
2012	04090000	Přírodní med	BR	Brazílie	-4 150
2012	04090000	Přírodní med	SV	Salvador	-4 144
2012	04090000	Přírodní med	AR	Argentina	-3 983
2012	04090000	Přírodní med	CL	Chile	-3 749
2012	04090000	Přírodní med	ES	Španělsko	-2 799
2012	04090000	Přírodní med	HR	Chorvatsko	-1 920
2012	04090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	-1 342
2012	04090000	Přírodní med	IT	Itálie	-1 144
2012	04090000	Přírodní med	GT	Guatemala	-1 129
2012	04090000	Přírodní med	UY	Uruguay	-1 065
2012	04090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	-670
2012	04090000	Přírodní med	GR	Řecko	-72
2012	04090000	Přírodní med	QV	Země a území neuváděné v rámci obchodu uvnitř Společenství	-18
2012	04090000	Přírodní med	IL	Izrael	-1
2012	04090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	0
2012	04090000	Přírodní med	KR	Korea	0
2012	04090000	Přírodní med	US	Spojené státy	4
2012	04090000	Přírodní med	HK	Hongkong	10
2012	04090000	Přírodní med	LT	Litva	117

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Stat. hodnota CZK(tis.)
2012	04090000	Přírodní med	EE	Estonsko	139
2012	04090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	205
2012	04090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	319
2012	04090000	Přírodní med	FR	Francie	351
2012	04090000	Přírodní med	AT	Rakousko	502
2012	04090000	Přírodní med	IQ	Irák	715
2012	04090000	Přírodní med	GB	Spojené království	2 896
2012	04090000	Přírodní med	SE	Švédsko	7 956
2012	04090000	Přírodní med	PL	Polsko	15 663
2012	04090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	19 322
2012	04090000	Přírodní med	DE	Německo	21 336
2012	04090000	Přírodní med	SK	Slovensko	24 563
Součet:					14 739

Dovoz medu podle zemí

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	Kč/kg
2010	4090000	Přírodní med	DE	Německo	305 567	29 507	96,56
2010	4090000	Přírodní med	CN	Čína	304 500	7 906	25,96
2010	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	264 671	16 973	64,13
2010	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	211 826	10 927	51,58
2010	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	182 561	8 601	47,11
2010	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	171 622	13 276	77,36
2010	4090000	Přírodní med	CL	Chile	122 630	8 589	70,04
2010	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	111 735	10 542	94,35
2010	4090000	Přírodní med	BR	Brazílie	96 610	4 707	48,72
2010	4090000	Přírodní med	IN	Indie	85 005	5 049	59,40
2010	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	83 880	5 605	66,82
2010	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	49 384	4 644	94,04
2010	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	47 539	3 805	80,04
2010	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	39 107	2 556	65,36
2010	4090000	Přírodní med	TZ	Tanzanie	25 000	1 202	48,08
2010	4090000	Přírodní med	MX	Mexiko	18 480	1 117	60,44
2010	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	14 244	1 905	133,74
2010	4090000	Přírodní med	IT	Itálie	8 765	1 384	157,90
2010	4090000	Přírodní med	FR	Francie	3 583	335	93,50
2010	4090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	3 475	1 144	329,21
2010	4090000	Přírodní med	BE	Belgie	2 545	205	80,55
2010	4090000	Přírodní med	GR	Řecko	2 452	396	161,50
2010	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	624	60	96,15
2010	4090000	Přírodní med	AL	Albánie	19	5	263,16
2010	4090000	Přírodní med	EE	Estonsko	7	0	0
Součet:					2 155 831	140 441	65,14
2011	4090000	Přírodní med	CN	Čína	487 226	15 073	30,94
2011	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	368 839	18 979	51,46
2011	4090000	Přírodní med	BR	Brazílie	154 655	11 130	71,97
2011	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	139 456	12 458	89,33
2011	4090000	Přírodní med	DE	Německo	126 281	14 837	117,49
2011	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	121 162	9 796	80,85
2011	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	84 226	6 235	74,03
2011	4090000	Přírodní med	MD	Moldavsko	65 850	3 739	56,78
2011	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	64 203	3 612	56,26
2011	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	34 420	2 496	72,52
2011	4090000	Přírodní med	MX	Mexiko	22 500	1 548	68,80
2011	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	21 240	1 486	69,96
2011	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	20 854	2 911	139,59
2011	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	19 277	1 453	75,37

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	Kč/kg
2011	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	16 427	2 418	147,20
2011	4090000	Přírodní med	GR	Řecko	10 908	1 735	159,06
2011	4090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	8 256	663	80,31
2011	4090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	2 468	955	386,95
2011	4090000	Přírodní med	IT	Itálie	561	192	342,25
2011	4090000	Přírodní med	HR	Chorvatsko	384	91	236,98
2011	4090000	Přírodní med	FR	Francie	265	67	252,83
2011	4090000	Přírodní med	BE	Belgie	210	18	85,71
2011	4090000	Přírodní med	TR	Turecko	17	2	117,65
2011	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	3	1	333,33
2011	4090000	Přírodní med	US	Spojené státy	1	1	1 000,00
Součet:					1 769 689	111 896	63,23
2012	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	516 086	27 641	53,56
2012	4090000	Přírodní med	CN	Čína	365 980	15 420	42,13
2012	4090000	Přírodní med	DE	Německo	210 741	22 943	108,87
2012	4090000	Přírodní med	MD	Moldavsko	194 451	11 244	57,82
2012	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	178 195	10 652	59,78
2012	4090000	Přírodní med	AR	Argentina	68 472	3 983	58,17
2012	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	64 664	7 389	114,27
2012	4090000	Přírodní med	CL	Chile	62 746	3 749	59,75
2012	4090000	Přírodní med	BR	Brazílie	61 316	4 150	67,68
2012	4090000	Přírodní med	SV	Salvador	61 200	4 144	67,71
2012	4090000	Přírodní med	ES	Španělsko	30 524	2 799	91,70
2012	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	22 619	1 838	81,26
2012	4090000	Přírodní med	HR	Chorvatsko	21 437	1 920	89,56
2012	4090000	Přírodní med	UY	Uruguay	21 194	1 065	50,25
2012	4090000	Přírodní med	IT	Itálie	21 099	1 144	54,22
2012	4090000	Přírodní med	GT	Guatemala	20 400	1 129	55,34
2012	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	8 667	1 316	151,84
2012	4090000	Přírodní med	SE	Švédsko	7 641	395	51,69
2012	4090000	Přírodní med	NZ	Nový Zéland	2 514	1 342	533,81
2012	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	2 396	260	108,51
2012	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	993	279	280,97
2012	4090000	Přírodní med	GR	Řecko	387	72	186,05
2012	4090000	Přírodní med	FR	Francie	213	50	234,74
2012	4090000	Přírodní med	QV	Země a území neuváděné v rámci obchodu uvnitř Společenství	46	18	391,30
2012	4090000	Přírodní med	KR	Korea	3	1	333,33
2012	4090000	Přírodní med	IL	Izrael	1	1	1 000,00
Součet:					1 943 985	124 941	64,27

Vývoz medu

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	Kč/kg
2010	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	551 796	31 194	56,53
2010	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	207 753	8 771	42,22
2010	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	158 505	8 716	54,99
2010	4090000	Přírodní med	SE	Švédsko	95 354	6 910	72,47
2010	4090000	Přírodní med	DE	Německo	87 625	7 204	82,21
2010	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	45 568	3 296	72,33
2010	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	20 253	1 536	75,84
2010	4090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	14 029	1 062	75,70
2010	4090000	Přírodní med	DK	Dánsko	4 573	218	47,67
2010	4090000	Přírodní med	EE	Estonsko	972	165	169,75
2010	4090000	Přírodní med	LT	Litva	763	135	176,93
2010	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	562	53	94,31

Období	Kód zboží	Název zboží	Kód země	Název země	Netto (kg)	Stat. hodnota CZK(tis.)	Kč/kg
2010	4090000	Přírodní med	HK	Hongkong	400	43	107,50
2010	4090000	Přírodní med	NL	Nizozemsko	101	20	198,02
2010	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	91	26	285,71
2010	4090000	Přírodní med	KR	Korea	21	1	47,62
2010	4090000	Přírodní med	IT	Itálie	4	1	250,00
Součet:					1 188 370	69 351	58,36
2011	4090000	Přírodní med	DE	Německo	987 575	67 465	68,31
2011	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	679 177	44 101	64,93
2011	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	446 246	33 255	74,52
2011	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	340 830	18 627	54,65
2011	4090000	Přírodní med	SE	Švédsko	112 543	7 672	68,17
2011	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	91 233	5 644	61,86
2011	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	45 692	2 815	61,61
2011	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	32 444	2 361	72,77
2011	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	11 892	627	52,72
2011	4090000	Přírodní med	LT	Litva	683	148	216,69
2011	4090000	Přírodní med	EE	Estonsko	546	125	228,94
2011	4090000	Přírodní med	HK	Hongkong	350	38	108,57
2011	4090000	Přírodní med	MT	Malta	99	16	161,62
2011	4090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	26	3	115,38
2011	4090000	Přírodní med	KR	Korea	21	1	47,62
Součet:					2 749 357	182 899	66,52
2012	4090000	Přírodní med	DE	Německo	647 732	44 279	68,36
2012	4090000	Přírodní med	SK	Slovensko	495 942	35 215	71,01
2012	4090000	Přírodní med	RO	Rumunsko	348 281	19 322	55,48
2012	4090000	Přírodní med	PL	Polsko	211 891	15 924	75,15
2012	4090000	Přírodní med	GB	Spojené království	141 272	10 284	72,80
2012	4090000	Přírodní med	SE	Švédsko	113 615	8 350	73,49
2012	4090000	Přírodní med	AT	Rakousko	26 402	1 818	68,86
2012	4090000	Přírodní med	CN	Čína	22 618	1 128	49,87
2012	4090000	Přírodní med	BG	Bulharsko	22 168	1 167	52,64
2012	4090000	Přírodní med	IQ	Irák	10 224	715	69,93
2012	4090000	Přírodní med	FR	Francie	6 398	400	62,52
2012	4090000	Přírodní med	HU	Maďarsko	4 484	484	107,94
2012	4090000	Přírodní med	SI	Slovinsko	4 196	319	76,02
2012	4090000	Přírodní med	EE	Estonsko	394	139	352,79
2012	4090000	Přírodní med	LT	Litva	316	117	370,25
2012	4090000	Přírodní med	HK	Hongkong	75	10	133,33
2012	4090000	Přírodní med	US	Spojené státy	53	4	75,47
2012	4090000	Přírodní med	KR	Korea	15	1	66,67
2012	4090000	Přírodní med	UA	Ukrajina	9	3	333,33
2012	4090000	Přírodní med	CH	Švýcarsko	3	0	0
Součet:					2056088	139680	67,93

Zahraniční trhy

Největšími světovými producenty medu jsou Čínská lidová republika – podílem přibližně 23 % na světové produkci, následovaná Tureckem, Argentinou a Ukrajinou, které se podílejí shodně přibližně 6 %. Dnešní EU se na produkci podílí 12 %, což se ovšem ve velice krátké době může radikálně změnit. Jak Ukrajina, tak i Turecko mají zájem o vstup do společenství.

Situace v Evropské unii

EU je medem samozásobitelná pouze z cca 50 %. Největšími dodavateli medu jsou tradičně Argentina, Čína, Mexiko a Brazílie, jejichž klimatické podmínky i politicko-ekonomická situace umožňuje produkovat med za velmi nízké ceny.

Produkce a spotřeba medu v EU celkem

	Produkce (1000 t)	Dovoz (1000 t)	Vývoz (1000 t)	Populace (million)	Spotřeba (1000 t)	Na osobu	Soběstačnost %
2008	200	142	10	495	332	0,6	60,2
2009	203	137	9	499	331	0,6	61,3
2010	224	148	11	501	361	0,7	62,0

Pramen: FAOSTAT 2010

Produkce medu

	2000	2005	2010
Lucembursko	122	148	204
Irsko	240	181	170
Litva	333	916	676
Estonsko	334	638	681
Kypr	750	562	590
Dánsko		1 500	1 300
Finsko	1 100	2 300	1 700
Belgie	1 460	2 150	2 600
Slovinsko	2 300	1 650	1 910
Švédsko	2 600	3 301	2 300
Velká Británie	2 870	4 824	6 300
Slovensko	3 493	4 258	4 500
Portugalsko	4 461	5 686	7 426
Bulharsko	5 337	11 221	10 595
Česká republika	7 553	8 371	7 455
Polsko	8 623	9 955	12 467
Rakousko	8 700	6 100	4 700
Itálie	10 000	13 000	9 400
Rumunsko	11 746	19 200	22 222
Řecko	14 356	16 297	14 300
Maďarsko	15 165	19 714	16 500
Francie	15 691	15 965	15 974
Německo	20 409	21 232	23 137
Španělsko	28 860	27 230	34 000
EU	168 503	198 404	203 117

Pramen FAOSTAT 2010

Průměrná produkce medu na včelstvo:

Polsko	9
Řecko	11
Španělsko	14
Česká republika	14
Kypr	15
Rakousko	16
Francie	16
Bulharsko	17
Litva	17
Itálie	19
Slovensko	19
Rumunsko	21
Portugalsko	23
Estonsko	25
Německo	34
Maďarsko	38
Slovinsko	43
Finsko	46
Švédsko	51

Pramen: FAOSTAT 2010

Věkové rozložení evropských včelařů

Skupina	Podíl %
Do 35 let	5,56
35–44 let	13,31
45–54 let	21,20
55–64 let	24,48
Nad 65 let	34,50
Právnícké osoby	0,95

Obecně tedy lze konstatovat, že včelaření je zálibou spíše starších lidí.

Exporty do zemí mimo EU (v tunách)

Tun	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bulharsko	260,2	179,3	341,8	1 309,7	798,7	323,9	388,2	275,5	262,3	172,9	139,8	220,6
Česká republika	6,3	4,6	42,0	59,5	0,8	0,2	2,3	-0,1	15,0	1,0	0,4	
Německo	1 713,9	1 893,2	2 217,9	1 552,7	1 601,6	1 674,2	2 356,6	2 493,6	2 850,0	2 893,5	3 161,6	3 348,9
Španělsko	1 566,2	1 894,4	2 280,4	1 859,6	1 272,7	1 250,5	1 520,5	2 770,9	2 953,8	2 659,1	2 953,8	2 388,1
Francie	855,4	1 050,2	862,8	783,1	804,8	781,5	832,5	857,3	882,8	761,1	914,9	1 053,7
Řecko	60,8	125,6	100,8	102,0	89,7	125,5	75,0	90,1	109,4	116,6	188,1	183,5
Maďarsko	669,9	707,2	584,1	627,9	331,3	614,4	584,0	710,6	737,1	819,9	719,3	1 107,7
Itálie	213,5	292,7	250,8	313,0	232,7	364,4	295,5	323,4	305,4	254,9	344,8	338,3
Polsko	-	-	-	-	119,0	64,6	113,7	88,0	41,7	53,1	666,0	58,2
Portugalsko	55,4	18,9	26,2	32,3	35,1	40,8	42,2	63,8	75,6	65,1	85,0	102,0
EU27	6 294,5	7 280,2	9 604,6	10 482,5	7 606,9	6 684,7	7 866,0	9 265,9	10 114,2	9 522,1	10 759,0	11 808,7

Pramen: EUROSTAT

Dovozy ze zemí mimo EU

Tun	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bulharsko	13,1	33,6	38,6	408,4	195,0	17,1	13,2	139,5	768,6	127,0	41,6	119,7
Česká republika	316,1	372,7	326,1	1 334,6	415,2	247,0	692,8	346,6	439,0	547,2	732,2	885,0
Německo	75 028,9	77 121,6	79 904,1	72 699,0	71 142,0	74 638,7	68 313,2	71 672,2	72 625,5	64 258,6	66 979,0	55 134,1
Španělsko	10 182,0	12 375,7	6 416,1	7 349,9	9 925,6	11 734,8	13 491,3	8 267,9	9 245,7	8 007,9	12 137,3	13 472,5
Francie	1 892,8	1 447,5	2 435,8	3 120,7	4 020,4	5 955,9	7 634,0	5 236,3	7 617,5	5 991,0	5 078,3	8 601,3
Řecko	45,6	26,9	10,5	30,7	259,8	101,2	42,2	0	-	26,1	63,1	19,3
Maďarsko	7,2	49,1	204,5	312,7	237,0	0	0	260,1	273,4	196,4	96,6	4,7
Itálie	7 046,7	7 616,3	8 227,9	7 930,0	8 632,2	9 042,1	8 050,6	6 058,1	7 209,7	6 573,5	5 803,4	6 702,8
Polsko	-	-	-	-	3 218,8	3 204,2	2 755,3	1 386,6	2 925,4	4 341,7	3 690,7	6 289,1
Portugalsko	390,0	413,7	159,9	246,9	393,7	109,9	38,1	40,2	1,2	40,2	21,9	63,8
EU27	12 9651,8	139 160,1	134 995,3	122 268,0	126 413,0	138 485,9	135 325,4	127 032,5	142 305,6	137 338,1	148 778,4	147 325,1

Pramen: EUROSTAT

Průměrné dovozní a vývozní ceny v Euro:

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dovoz	1,13	1,24	1,73	2,31	1,96	1,29	1,34	1,38	1,69	1,93
Vývoz	2,96	2,85	3,03	3,71	4,13	3,63	3,47	3,65	3,93	4,45

Pramen: EUROSTAT

Vývozy mezi státy EU:

Tun	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bulharsko	5 016,1	3 201,8	3 729,2	5 143,3	4 820,7	3 301,5	4 292,2	3 538,8	3 069,3	5 942,6	8 400,2	6 632,4
Česká republika	2 264,7	1 788,6	1 825,1	1 964,0	2 974,4	2 826,2	3 335,9	4 326,0	2 245,3	2 036,6	1 187,5	2 748,8
Německo	22 110,1	21 044,0	24 604,7	19 676,9	22 801,0	24 462,7	23 230,5	24 286,0	26 183,4	20 058,6	17 416,3	15 674,7
Španělsko	6 739,7	6 966,7	13 687,3	10 766,3	9 453,8	8 935,4	9 615,0	12 293,7	13 424,5	13 572,8	18 746,3	16 790,4
Francie	2 080,1	1 975,4	2 304,8	1 584	1 767,7	2 271,0	3 212,6	3 522,4	4 539,0	2 922,3	3 031,2	3 017,1
Řecko	280,5	449,4	243,4	623,3	567,5	548,5	393,2	446,3	503,2	502,5	648,2	600,7
Maďarsko	12 136,5	12 017,9	14 439,2	15 179,2	14 864,7	18 629,6	18 859,3	20 262,0	23 441,8	13 418,2	13 182,0	11 313,0
Itálie	3 225,4	3 428,7	3 556,6	2 248,2	2 488,1	3 582,4	3 371,5	3 670,3	3 775,3	3 197,4	6 614,4	6 105,4
Polsko	-	-	-	-	705,5	117,8	259,0	502,4	688,6	1 453,0	2 654,8	4 631,8
Portugalsko	592,2	1 280,8	2 143,1	1 713,4	425,1	254,0	722,4	1 658,8	1 756,8	991,4	1 820,2	1 427,8
EU27	74 580,3	70 808,8	81 572,5	76 138,8	77 904,3	81 023,8	87 156,6	91 397,5	104 117,1	96 045,5	110 306,7	104 312,0

Pramen: EUROSTAT

Dovozy medu mezi státy EU:

Tun	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Bulharsko	7,0	3,9	1,5	41,5	0,8	1,5	19,2	101,2	85,3	74,5	188,3	168,8
Česká republika	318,1	700,0	717,6	422,7	684,8	1331,7	1 696,9	1 377,0	1 564,2	1 277,7	1 423,8	885,1
Německo	20 587,7	16 753,5	20 412,9	20 889,8	17 597,6	21 007,6	20 126,7	23 647,2	20 323,9	19 446,2	23 622,0	22 901,7
Španělsko	3 054,2	2 865,7	5 350,9	4 025,1	3 709,6	3 088,0	4 007,1	3 357,9	7 297,0	7 244,3	5 613,0	7 181,9
Francie	13 796,8	14 107,5	14 538,0	12 702,9	13 716,0	13 558,1	14 870,6	18 425,9	20 369,2	17 421,4	20 376,7	18 633,9
Řecko	2 249,2	2 766,7	2 742,2	1 637,1	2 484,4	2 623,7	2 408,5	2 863,8	2 820,5	2 331,7	1 946,9	2 147,0
Maďarsko	849,4	640,6	753,2	962,5	933,2	0	0	1 282,0	2 549,3	190,6	168,0	88,0
Itálie	5 459,7	4 374,1	5 858,4	6 509,7	7 091,3	5 114,6	5 734,5	4 721,8	6 374,5	8 687,5	8 757,0	8 448,3
Polsko	-	-	-	-	378,1	1 870,2	2 921,2	1 795,4	2 666,2	3 096,0	7 931,3	7 442,2
Portugalsko	1 436,9	1 578,1	1 919,1	1 702,1	1 003,8	817,8	1 011,3	1 485,0	1 669,3	1 335,7	1 294,4	1 341,5
EU27	71 920,8	68 818,4	82 850,2	78 277,7	77 539,9	77 125,6	83 575,5	92 553,6	101 158,5	93 095,0	103 025,5	105 198,9

Počty včelstev v jednotlivých zemích ES

	2003	2004–2006	2008–2010	2011–2013
BE	100 000	110 750	110 000	112 000
BG			671 674	617 420
CZ		477 743	525 560	497 946
DK	155 000	160 000	170 000	170 000
DE	900 000	893 000	751 000	711 913
EE		50 500	33 000	24 800
EL	1 380 000	1 388 000	1 467 690	1 502 239
ES	2 397 840	2 464 601	2 320 949	2 459 373
FR	1 297 000	1 150 000	1 360 973	1 338 650
IE	20 000	20 000	22 000	24 000
IT	1 100 000	1 100 000	1 157 000	1 127 836
CY		45 714	44 338	43 975
LV		54 173	62 200	64 133
LT		83 800	85 015	117 977
LU	10 213	11 077	9 267	8 171
HU		872 650	900 000	900 000
MT		1 938	1 938	2 722
NL	80 000	80 000	80 000	80 000
AT	343 906	327 000	311 000	367 583
PL		949 200	1 091 930	1 123 356
PO	632 500	590 000	555 049	562 557
RO			975 062	1 280 000
SI		143 152	170 682	142 751
SK		192 002	246 259	235 689
FI	42 000	47 000	56 000	46 000
SE	145 000	145 000	150 000	150 000
UK	273 750	274 000	274 000	274 000
EU 27	8 877 209	11 631 300	13 602 719	13 985 091

Spotřeba a propagace včelařských produktů

Roční spotřeba medu na obyvatele ČR byla v roce 2005 0,6 kg. Od roku 2007 došlo k dalšímu nárůstu spotřeby o 0,2 kg, tzn. o 0,8 kg na osobu a rok. Tento stav je setrvalý, i když podle neoficiálních informací od řadových včelařů lze předpokládat další mírné zvýšení, zejména v souvislosti s propagací zvýšení spotřeby medu a prodeji tzv. „přímo ze dvora“.

Členské státy, ve kterých je spotřeba medu trvale nejvyšší, jsou Řecko (1,7 kg/rok/obyvatel), následují Rakousko, Německo a Španělsko.

Aby mohl med původem ze Společenství lépe čelit světové konkurenci, byly včelařské produkty na základě nařízení Komise (ES) č. 422/2005 poprvé zařazeny mezi produkty, u kterých je možné použít informační a propagační opatření pro zemědělské produkty na vnitřním trhu.

Komise Evropských společenství schválila v červenci roku 2006 prostřednictvím komisařky Mariann Fischer Boel český program „Propagace spotřeby medu“. Program byl prvním a jediným schváleným programem za Českou republiku na propagaci zemědělských produktů spolufinancovaným z prostředků Evropské unie.

Byl tříletý, rozdělený do tří etap po dvanácti měsících. Zahájen byl 3. října 2006 a úspěšně ukončen 3. října 2009. Po tomto datu dochází ještě k vyhodnocování jeho účinnosti. Jeho hlavním cílem bylo zejména informovat spotřebitele o rozmanitosti, organoleptických vlastnostech medu a produkčních podmínkách včelařských produktů Společenství.

Mezi základní komunikační strategie využívané v průběhu realizace programu byly mj. tvorba a aktualizace nových informačně zajímavých internetových stránek, spolupráce s médii (noviny, časopisy, rozhlas a televize), inzerce, tiskoviny se zaměřením na různé informace o medu, promoakce, účast na veletrzích, soutěže pro veřejnost a děti, spotřebitelský průzkum a další. Finanční podpory z fondů Evropské unie k propagaci vlastních zemědělských výrobků má možnost využít Česká republika stejně jako ostatní členské státy. Tyto propagační programy mají za cíl zlepšit marketing a odbyt zemědělských a potravinářských produktů jednotlivých členských států. Kompetentním orgánem v České republice, který je zodpovědný za administraci pro oblast propagačních programů, je Státní zemědělský intervenční fond. Jeho úkolem je i komunikace s Evropskou komisí a registrace, schvalování a kontrola programů.

Po vyhodnocení výsledků programu pak zpracoval ČSV, o. s. nový program, který organicky navazoval na program první. Po zohlednění připomínek státních orgánů ČR a orgánů EU byl pak program zahájen 1. září 2010 pod nosným heslem „Bez medu to nejde“. Základní systém financování propagačních programů je nastaven následovně: 50 % rozpočtu je dotováno Evropskou komisí, 30 % kompetentním orgánem (SZIF) a 20 % hradí navrhující organizace (v tomto případě ČSV, o. s.). Tento program byl ukončen 31. srpna 2013 a probíhá hodnocení jeho úspěšnosti. Z finančních důvodů nebyl nový program zahájen.

